

שבועות אחרות.

לגלגל שבועות נוספות,

והטעם הוא, מכיון שכל עיקרה של שבועה זו אינה אלא להפיס דעתו של בעל הבית. ולא שחייב בה השכיר מעיקר הדין. ולפיכך לא מגלגלין, לא ממנה ולא עליה.

לרב הונא הסובר שלכל מגלגלין, מראים לו בית דין את האפשרות לגלגל. ואם רוצה — מגלגל עליו עוד שבועות.

רב חסדא אמר: לכל השבועות אין מקילין ולא נמנעים מגלגל עליהם שבועות נוספות. חוץ משבועת שכיר דמקילין ואין מגלגלין עליה שבועות נוספות.

אך לרב חסדא הסובר שרק לגבי שבועת שכיר מקילין ואין מגלגלין, אולם בשאר שבועות לא מקילין — ומגלגלין, הרי שכל דינו של רב חסדא הוא שלא מקילין. אך לא משמע בדבריו שפותחין לכתחילה.

ויש לשאול: מאי בינייהו בין רב חסדא לרב הונא? הלוא שניהם סבורים שאין מגלגלין שבועות אחרות על שבועת שכיר?

ולכן לרב חסדא אין פותחין לו, ולא מציעים אפשרות זו מלכתחילה. ורק אם תבע לגלגל עליו עוד שבועות — מגלגלין!

והתירוץ: איכא בינייהו, הנפקא מינה בין דברי רב הונא לדברי רב חסדא, היא לגבי שאר שבועות. האם מאפשרים בית דין לפתוח לו לתובע.

שנינו במשנתנו: (105) והשביעית משמטת את השבועה! (106)

ושואלת הגמרא: מנא הני מילי?

כלומר, להראות לו את האפשרות לגלגל שבועה על הנתבע, ועל ידי כך יתבע התובע

אמר רב גידל אמר רב: דאמר קרא "וזה דבר השמטתה" — ואפילו חוב של דיבור, כלומר, דיבור של שבועה — משמטת השביעית!

הדרן עלך כל הנשבעין

ועיין בתרומת הדשן סימן שכ"ז.

105. עיין בהערה לדברי המשנה הללו, ובביאור הראשונים לדין זה.

106. כתב הר"י מגאש שהשביעית אינה משמטת שבועה מדרבנן אלא רק שבועה מדאורייתא.

וביאר בדבריו, שחלוקה שבועה דאורייתא משבועה דרבנן. משום ששבועה דאורייתא היא מזכותו של התובע בתביעת הממון. והיינו

שאומר לו או תישבע או תשלם. וכאשר פוקע חיוב התשלום, פוקע חיוב השבועה.

אולם שבועה דרבנן אינה אלא תקנה שתיקנו לטובת התובע, על מנת לאלץ את הנתבע שלא יכפור לשקר!

אולם דעת הרדב"ז [חלק ד סימן אלף רפ"ה] ששביעית משמטת גם שבועת היסת. וכן כתב שער המשפט [סימן ס"ז ס"ק ב].